

ArcGIS Online paikkatieto-ohjelman käyttöönotto oppilaitoksissa

ArcGIS Online on selainpohjainen paikkatieto-ohjelma. Ohjelmaan kirjaututaan nettiselaimessa osoitteessa www.arcgis.com

Tilin aktivointi

ArcGIS Online tilaus toimitetaan sähköpostitse viikon sisällä tilauksen tekemisestä. Viesti sisältää linkin, jonka kautta tili aktivoidaan. Jokaisella organisaatiolla, eli tässä tapauksessa koululla, on oma ArcGIS Online tili, joka luodaan aktivoinnin yhteydessä. Henkilöstä, joka aktivoinnin tekee, tulee organisaation ArcGIS Online tilin pääkäyttäjä.

1. Avaa Esri Finlandilta saamasi sähköpostiviesti ja klikkaa aktivointi linkkiä. Kirjautumissivu aukeaa.
2. Valitse **Luo uusi tili**.
  - a. Luo itsellesi käyttäjätunnus, joka sisältää 6-128 kirjainta. Voit käyttää myös seuraavia erikoismerkkejä: piste, alaviiva, @-merkki. Muita erikoismerkkejä, numeroita tai välilyöntejä ei sallita.
  - b. Luo salasana, joka koostuu vähintään 8 merkistä.
  - c. Lue käyttöehdot ja klikkaa **Hyväksy**, hyväksyäksesi ohjelman käyttöehdot.
  - d. Klikkaa **Luo tili**.

Kun tili on luotu voit kirjautua sisään tilille. **Määritä organisaation kotisivun** -sivu aukeaa. Tässä määrität ArcGIS Onlinen vastaamaan koulusi ja luokkasi tarpeita.

3. Anna organisaatiolle nimi, esimerkiksi koulun nimi.
4. Anna organisaatiolle lyhennetty nimi. Lyhennetty nimi toimii ArcGIS Onlinen osoitteen alkuosana, joka on uniikki jokaisella organisaatiolla.
5. Valitse organisaatiolle kieli. Kieliasetus määrittää miten aika, päivämäärä ja numeeriset arvot näyttyvät. Tässä voidaan käyttää myös selaimen oletusasetuksia. Käyttäjät voivat myöhemmin vaihtaa kieltä oman profiilin kautta.
6. Valitse organisaatiosi alue. Alue määrittää oletus taustakartat sekä oletus laajuuden uusille kartoille.
7. Klikkaa **Tallenna ja jatka**.

Voit nyt muokata sivuston haluamallasi tavalla sekä lisätä käyttäjiä tilille.

Oppilaiden lisääminen ArcGIS Online tilille

ArcGIS Online tilinne pääkäyttäjänä pääset lisäämään tilille uusia käyttäjiä.

1. Kirjaudu sisään ArcGIS Onlineen osoitteessa www.arcgis.com edellisessä vaiheessa luomillasi tunnuksilla.
2. Klikkaa sivun yläpaneelissa **Organisaatio** välilehteä. Organisaatio välilehdellä Valitse **Jäsenet** ja sivun vasemmasta yläreunasta **Kutsu jäseniä**.

Jäseniä on mahdollista lisätä tilille seuraavasti:

  - a. **Lisää jäseniä kutsuja lähettämättä**. Määrität kullekin jäsenelle käyttäjätunnuksen ja salasanan. Jäsenelle on ilmoitettava käyttäjätunnuksesta ja salasanasta. Tilapäisen

salasanan on täytettävä salasanoille asetettu vahvuuden vähimmäisvaatimus. Jäsentä pyydetään vaihtamaan salasana ensimmäisellä kirjautumiskerralla. Sähköpostikutsua ei lähetetä. Jos käytössäsi ei ole tietyn käyttäjän sähköpostiosoitetta, käytä pääkäyttäjän sähköpostiosoitetta.

- b. **Lisää jäseniä ja ilmoita heille sähköpostitse.** Määrität kullekin jäsenelle käyttäjätunnuksen. Jäsenien on vastattava heille ArcGIS Onlinen kautta lähetettyyn sähköpostiviestiin ja liityttävä organisaatioon luomalla omat salasanat.

Oppilaat kannattaa lisätä tilille vaihtoehdolla a. **Lisää jäseniä kutsuja lähettämättä.** Tällöin uudelle käyttäjälle ei lähetetä kutsua sähköpostitse vaan pääkäyttäjä määrittää jokaiselle oppilaalle käyttäjätunnuksen ja salasanan, jotka voidaan jakaa oppilaille esimerkiksi oppitunnilla.

Oppilaiden kanssa on mahdollista käyttää geneerisiä käyttäjätunnuksia, jolloin käyttäjätunnukset voivat olla esimerkiksi oppilas1, oppilas2, ..., oppilas10 jne. Tämä on käyttäjien hallinnan kannalta helpompaa ja uuden kurssin alkaessa tunnukset voidaan jakaa uudelleen uusille oppilaille.

Valitse **Lisää käyttäjiä kutsuja lähettämättä** ja klikkaa **Seuraava**.

3. Valitse **Uusi jäsen** ja täytä avautuvalla sivulla tarvittavat tiedot. Valitse käyttäjätyyppiä **Creator** ja rooliksi **Julkaisija**. Tämä mahdollistaa sen, että käyttäjä pystyy tuottamaan sisältöä ArcGIS Onlineen. Sähköpostiosoitteeksi voit antaa oman sähköpostisi.

Uusi jäsen	
Etunimi Riikka	Sukunimi Jantunen
Sähköpostiosoite riikka.jantunen@esri.fi	Käyttäjätunnus Oppilas16
Käyttäjätyyppi Creator (aiemmin taso 2) 27 käytettävissä	
Rooli Julkaisija	Tilapäinen salasana .....

4. Klikkaa **seuraava** ja **Lisää jäseniä**.
5. Lisää seuraava oppilas tilille ylläolevaa ohjetta noudattaen.
6. Kun oppilaille on luotu tunnukset, he pääsevät kirjautumaan koulunne ArcGIS Online tilille luomillasi käyttäjätunnuksilla ja salanasoilla.

Huom. Sen lisäksi, että lisäät oppilaita koulunne ArcGIS Online tilille, kannattaa tilille lisätä myös toinen pääkäyttäjä. Pääkäyttäjäksi kannattaa lisätä toinen koulunne opettaja, jotta sairastumisissa ja työpaikanvaihdoksissa tilille jää vähintään yksi pääkäyttäjä.

Hänet voi lisätä tilille vaihtoehdolla b. **Lisää jäseniä ja ilmoita heille sähköpostitse**, jolloin käyttäjä pääsee liittymään tilille sähköpostikutsun kautta ja määrittämään salasanan itselleen.

Käyttäjien hallinta

Pääkäyttäjä pystyy hallitsemaan muita käyttäjiä sekä heidän julkaisemaa sisältöä ArcGIS Onlinessa.

Käyttäjätunnusten luonnin jälkeen voit määrittää käyttäjille roolit, mikäli et tehnyt sitä tunnusten luonnin yhteydessä, sekä kredittien käyttörajat. ArcGIS Onlinessa on joukko eri rooleja, joita käyttäjille voi antaa. Roolit määrittävät mitä käyttäjä pystyy ArcGIS Onlinessa tekemään.

1. Määritä käyttäjien roolit:
  - a. **Katselija:** katselija roolilla käyttäjä pystyy katsomaan ArcGIS Onlinen sisältöä, mutta käyttäjä ei pysty julkaisemaan tilille sisältöä kuten karttoja.
  - b. **Muokkaaja:** muokkaaja pystyy katsomaan ArcGIS Onlinessa olevaa sisältöä sekä muokkaamaan muiden julkaisemaan aineistoa. Käyttäjä ei pysty itse julkaisemaan aineistoa ArcGIS Onlineen.
  - c. **Käyttäjä:** käyttäjällä on samat oikeudet kuin muokkaajalla. Lisäksi käyttäjä pystyy katsoman muiden käyttäjien jakamaa sisältöä, käyttämään organisaation karttoja, sovelluksia, karttatasoja ja työkaluja sekä liittymään organisaation ryhmiin. Käyttäjä voi myös luoda karttoja, muokata kohteita sekä jakaa sisältöä.
  - d. **Julkaisija:** samat oikeudet kuin käyttäjällä, mutta lisäksi julkaisija pystyy julkaisemaan aineistoa ArcGIS Onlineen sekä tekemään aineistoille analyyseja. Oppilaille kannattaa antaa tämä rooli, jotta oppilaat voivat julkaista omia karttatasoja ja karttoja.
  - e. **Pääkäyttäjä:** tilin pääkäyttäjällä on kaikista laajimmat oikeudet. Jokaisella organisaatiolla kannattaa olla vähintään kaksi pääkäyttäjää, jotta sairastumisissa tai työpaikan vaihdoksissa tilille jäisi toinen pääkäyttäjä ylläpitämään toimintaa.

2. Pääkäyttäjä pystyy hallitsemaan organisaation jäsenten tietoja ja sisältöä:
  - a. Pääkäyttäjä näkee käyttäjien tuottaman sisällön ja pystyy hallitsemaan sitä. Kurssin päätyttyä pääkäyttäjä voi esimerkiksi halutessaan poistaa oppilaiden julkaisemaa sisältö tai siirtää ne itsensä omistukseen myöhempää käyttöä varten.
  - b. Pääkäyttäjä näkee missä ryhmissä opiskelija on.
  - c. Pääkäyttäjä pystyy päivittämään käyttäjien salasanoja.
  - d. Pääkäyttäjä voi rajoittaa oppilaan käytettävissä olevien kredittien määrää. Normaali käytössä krediittejä kuuluu vähän, mutta rajoitus kannattaa varmuuden vuoksi asettaa, jotta opiskelija ei vahingossa pysty kuluttamaan liikaa organisaation krediittejä.
    - Kredittien käyttörajat asetetaan Organisaatio -> Asetukset -> Krediitit sivulla.

Kurssin päätyttyä voit joko poistaa oppilaiden ArcGIS Onlineen tekemän sisällön tai siirtää sisällön omiin nimiisi. Tämän jälkeen voit jakaa tunnukset uudelleen uusille oppilaille muuttamalla käyttäjän nimeä.

Ryhmät

ArcGIS Onlinessa on mahdollista luoda eri käyttäjistä koostuvia ryhmiä. Ryhmien avulla voit jakaa oppilaita ryhmiin esimerkiksi kurssien mukaan ja oppilaat voivat julkaista ArcGIS Onlinessa tekemänsä työt ryhmään, jolloin kaikkien kurssityöt löytyvät samasta paikasta.

1. Klikkaa ArcGIS Onlinessa **Ryhmät** välilehteä ja valitse sivun vasemmasta yläreunasta **Luo ryhmä**.

2. Anna ryhmälle nimi sekä määritä asetukset, kuka pystyy näkemään, liittymään sekä julkaisemaan sisältöä ryhmään.
3. Valitse **Luo ryhmä**.

Pääset nyt kutsumaan käyttäjiä ryhmään yleiskuvaus välilehdellä kohdasta **Kutsu käyttäjiä**.

Lisätietoa ryhmien käyttämisestä löydät tästä ohjeesta: <https://go.esri.fi/acton/attachment/25817/f-0270/1/-/-/-/RYhmien%20k%C3%A4ytt%C3%A4minen%20ArcGIS%20Onlinessa.pdf>